

УДК 657:631.158:004

Облікові аспекти розрахунків з оплати праці в умовах цифрової трансформації

Даніїл Гридін,

здобувач вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація. Дослідження аналізує значення обліку заробітної плати в умовах цифровізації економіки, розглядаючи переваги та виклики автоматизації облікових процесів. Особливу увагу приділено використанню блокчейну, штучного інтелекту, хмарних сервісів та їх впливу на ефективність управління трудовими ресурсами. Висвітлено питання безпеки даних і проблеми, що виникають при впровадженні цифрових технологій.

Ключові слова: бухгалтерський облік, блокчейн, управління, цифрові технології, мотивація працівників.

В умовах сучасних економічних трансформацій та цифровізації економіки, процеси обліку заробітної плати набувають особливої значущості. Зміни в законодавстві, нові технологічні досягнення, а також вимоги до підвищення прозорості і ефективності в управлінні трудовими ресурсами вимагають постійного вдосконалення практик обліку та нарахування заробітної плати. Переходячи до автоматизованих систем обліку, організації стикаються з новими викликами, зокрема в питаннях інтеграції цифрових технологій, законодавчих змін і управління персоналом. Оскільки система оплати праці має безпосередній вплив на мотивацію працівників і їх продуктивність, її вдосконалення є актуальним як для підприємств, так і для економіки в цілому.

Заробітна плата, на думку Л. О. Мармоль, О. В. Перчук та С. В. Пеньковського є одним із основних інструментів, за допомогою яких оцінюється ефективність праці та визначається рівень добробуту працівників [1, с. 44]. Вона є не лише економічною категорією, а й важливою соціальною складовою, яка визначає умови життя працівників та їх мотивацію до продуктивної діяльності. Складність організації обліку заробітної плати полягає в необхідності врахування численних факторів, таких як рівень кваліфікації, виконувані функції, час, який витрачається на виконання завдань, а також система заохочень та штрафів, що застосовуються до працівників.

Важливість обліку заробітної плати для підприємств та організацій

неможливо переоцінити. Як підкреслюють І. Склярук та М. Поліщук точність нарахувань та своєчасність виплат безпосередньо впливають на мотивацію працівників, рівень їхнього задоволення від роботи та ефективність виконання завдань [2]. Проте, за умов змінюваних економічних реалій і розвитку технологій, процес нарахування заробітної плати постійно вдосконалюється.

У більшості випадків облік заробітної плати здійснюється шляхом автоматизації, що дозволяє знизити ймовірність помилок. Проте існують певні складнощі, пов'язані з додатковими винагородами, преміями, бонусами та компенсаціями, які потрібно вірно відобразити в бухгалтерії. Система оплати праці, на думку Ю. Скорнякова та О. Лапшункова повинна враховувати багато аспектів, включаючи тип трудових договорів, індивідуальні результати роботи, виробничі умови, погодинні ставки, а також системи мотивації [3].

Цифровізація бухгалтерського обліку є важливим напрямком розвитку аграрного сектору, сприяючи підвищенню ефективності управління, автоматизації процесів та покращенню контролю фінансових потоків. Впровадження автоматизованих бухгалтерських систем, таких як MASTER і BAS ERP, стало ключовою тенденцією, що дозволяє аграрним підприємствам автоматизувати рутинні процеси, мінімізувати помилки та прискорювати підготовку фінансової звітності. Крім того, активне впровадження електронного документообігу спрощує роботу з фінансовою інформацією, пришвидшує обмін даними між різними підрозділами підприємств та забезпечує більш надійне зберігання даних [4, с. 50].

Інтеграція облікових систем із банківськими платформами забезпечує автоматичну верифікацію виплат заробітної плати, мінімізуючи помилки та скорочуючи адміністративні витрати. Автоматизовані системи оперативно адаптуються до змін у законодавстві, зокрема щодо мінімальної заробітної плати та обов'язкових відрахувань. Додатково вони дозволяють застосовувати диференційовані методи нарахування, враховуючи кваліфікацію, інтенсивність праці та інші чинники, що сприяє ефективному контролю витрат і підвищенню мотивації персоналу.

Одним із основних напрямів інновацій в обліку заробітної плати є впровадження блокчейн-технології, яка гарантує прозорість і незмінність даних. Використання блокчейну дозволяє фіксувати кожен етап виплати заробітної плати, що підвищує довіру працівників до системи та забезпечує високий рівень безпеки, захищаючи дані від несанкціонованих змін. Однак для повноцінної інтеграції цієї технології в облікові системи потрібні значні витрати на розробку, технічну підтримку, а також навчання персоналу.

Іншим важливим інструментом є використання великих даних (Big Data), що дозволяє проводити глибокий аналіз і прогнозування витрат на заробітну плату. Використання таких технологій дозволяє оптимізувати структуру оплати праці, зменшити витрати на персонал і покращити процес управління людськими ресурсами. Однак обробка великих обсягів даних супроводжується ризиками, зокрема порушенням конфіденційності даних і необхідністю висококваліфікованих працівників для ефективного управління такими

системами. Штучний інтелект є ще однією інновацією, яка дозволяє автоматично коригувати нарахування заробітної плати відповідно до змін у нормативній базі або індивідуальних умовах працівників. Це значно підвищує точність розрахунків, зменшує людський фактор і дозволяє автоматизувати складні процеси нарахувань.

Чат-боти та роботи також мають великий потенціал для автоматизації процесів обліку заробітної плати. Вони дозволяють працівникам самостійно отримувати інформацію про нарахування, роз'яснення щодо виплат і обробляти запити без участі бухгалтерії. Це зменшує навантаження на працівників і покращує комунікацію між працівниками та бухгалтерією. Проте ці системи також мають свої обмеження, такі як технічні проблеми під час інтеграції з іншими програмами або обмежену функціональність, що потребує постійного вдосконалення та підтримки.

Хмарні платформи для обліку заробітної плати дозволяють здійснювати аналіз у реальному часі, що значно спрощує управління та знижує ризики помилок. Це дає змогу працівникам та керівництву мати доступ до актуальної інформації в будь-який час. Однак вартість таких рішень може бути значною, а інтеграція з існуючими системами може стати технічно складною.

Впровадження цифрових інструментів, безумовно, надає багато переваг. Однією з головних переваг є зниження помилок, пов'язаних з людським фактором, що дозволяє знизити ризики неправильних нарахувань та фінансових помилок. Крім того, цифровізація дозволяє зберігати і обробляти великі обсяги даних про заробітну плату, що підвищує ефективність контролю та забезпечує можливість здійснення аналізу для подальшого вдосконалення системи оплати праці. Проте є й недоліки, зокрема вартість впровадження нових технологій може бути високою для деяких підприємств, особливо для малих та середніх, які не можуть собі дозволити значні інвестиції в цифровізацію. Крім того, інтеграція нових систем потребує часу та навчання працівників. Проблеми безпеки, зокрема захист персональних даних, також є однією з основних проблем, з якими стикаються компанії, що впроваджують цифрові системи.

Отже, цифрова трансформація обліку заробітної плати сприяє вдосконаленню облікових процесів, підвищенню точності розрахунків та ефективному управлінню великими обсягами даних. Автоматизація мінімізує ризики помилок, проте вимагає значних інвестицій, підготовки персоналу та врахування технічних й організаційних аспектів. Подальший розвиток цифрових інноваційних технологій сприятиме підвищенню прозорості, ефективності нарахувань і вдосконаленню інтерфейсів для зручності користувачів.

Список використаних джерел:

1. Мармуль Л. О., Перчук О. В., Пеньковський С. В. Соціально-економічна сутність праці й заробітної плати працівників та їх відображення в обліку сучасних аграрних підприємств. *Agrosvit*. 2024. № 9. С. 42–48. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2024.9.42>
2. Склярчук І., Поліщук М. Особливості організації обліку розрахунків з оплати праці в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-50>

3. Скорнякова Ю., Лапшункова О. Організація обліку розрахунків з персоналом щодо оплати праці. *Економіка та суспільство*. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-25>

4. Digitalisation of accounting of agricultural enterprises: national and international experience / N. Potryvaieva et al. *Ukrainian Black Sea region agrarian science*. 2024. Vol. 28, no. 4. P. 41–53. URL: <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/4.2024.41>

Abstract. *The study analyzes the importance of payroll accounting in the context of the digitalization of the economy, considering the benefits and challenges of automating accounting processes. Particular attention is paid to the use of blockchain, artificial intelligence, cloud services and their impact on the efficiency of labor resources management. Issues of data security and problems arising from the implementation of digital technologies are highlighted.*

Keywords: *accounting, blockchain, management, digital technologies, employee motivation.*

Науковий керівник:

Потривасва Н. В.,

д-р екон. наук, професорка,

професорка кафедри обліку і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 657.6:657.411

Новації в організації обліку заробітної плати

Вікторія Дерешева,

здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Проаналізовано сучасні новації в організації обліку заробітної плати, зокрема впровадження автоматизованих систем та цифрових технологій. Досліджено вплив законодавчих змін на порядок розрахунку та виплати заробітної плати. Розглянуто переваги електронного документообігу та аналітичних інструментів у процесі обліку. Визначено роль аутсорсингу як ефективного механізму оптимізації бухгалтерських процесів. Оцінено вплив безготівкових форм виплат на фінансову дисципліну підприємств. Узагальнено тенденції розвитку системи обліку заробітної плати у контексті підвищення ефективності управління ресурсами.*

Ключові слова: *заробітна плата, облік, електронний документообіг, аутсорсинг, аналітика, законодавство, цифровізація*

Актуальність оновлення обліку заробітної плати в організаціях зумовлена постійними змінами в законодавстві та розвитку сучасних технологій. Зокрема, зміни у податкових нормах та соціальних відрахуваннях вимагають адаптації процесів розрахунку заробітної плати. Водночас, автоматизація обліку через спеціалізовані програми дозволяє зменшити людський фактор і підвищити точність обчислень. Впровадження електронного документообігу дозволяє